

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Opetushallituksen lausunto hallituksen esityksestä valtion talousarvioksi vuodelle 2025

Lucina Hänninen
Opetusneuvos, yksikön päällikkö

Varhaiskasvatus

- Paikallisten varhaiskasvatussuunnitelmien velvoitteen poistamisesta aiheutuvat toimenpiteet
 - Tämänhetkiset paikalliset varhaiskasvatussuunnitelmat sisältävät useita paikallisesti määriteltäviä asioita, joiden siirtämistä perustetasolle tulee nyt harkita. Opetushallitus tarvitsee varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden päivitystyöhön aikaa ja resursseja.
 - Asiakirjojen yhdenmukaistaminen ja kasvun polun jatkumon varmistaminen esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden ja paikallisten opetussuunnitelmien suuntaan vaatii työtä
- Yhdenvertaisuussuunnitelman poistamisella saavutettava taloudellinen hyöty on hyvin minimaalinen, sillä yhdenvertaisuuden edistämistä on jo tehty osana varhaiskasvatuksen pedagogista suunnittelua

Perusopetus

- Perustaitojen oppimisen vahvistaminen:
 - Lisätunnit ja tasa-arvorahan vakiinnuttaminen hyviä panostuksia
 - Toimeenpanon tuki vaatii Opetushallitukselta resurssia
 - LUMA(TE)-strategian toimeenpanosta huoli
 - Kielitietoista toimintakulttuuria kehittävät toimet ensiarvoisen tärkeitä
 - Maahanmuuttotäustaisia oppilaita tukevan KIEPPI-toimenpideohjelman toteuttaminen vaatii resurssia
 - Nivelvaiheet ja oppimisen jatkumo on varmistettava koulutusten ja tukiaineistojen avulla
- Työelämäpainotteinen perusopetus tuodaan perusopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin yhtenä tapana toteuttaa tehostettua oppilaanohjausta
- Kansallisen lukutaitostrategian toimeenpano ja Lukutaito-ohjelma jatkavat työtä kansallisen lukutaitostrategian tavoitteiden toteuttamiseksi
 - Lukutaito-ohjelman vakiinnuttaminen ja pysyvyys olisi ensisijaista vaikuttavuuden turvaamiseksi
 - Huomioitava toisen asteen opetus ja heikosti lukevat aikuiset sekä monikieliset ja suomea/ruotsia toisena kielenä opiskelevat lapset ja nuoret

Perusopetus

- Digiviitekehys ja tekoälysuositusten toimeenpano: Digitaalisen osaamisen systemaattinen vahvistaminen sekä digitalisaation laajamittainen ja tarkoituksenmukainen hyödyntäminen oppimisessa vaatii panostusta
- B1-kielen oppimäärien (B1-ruotsi, B1-finska ja B1-vieras kieli) yhden vuosiviikkotunnin lisääminen vuosiluokalle 7
 - tarvetta tukea kansallisesti opettajien osaamista B1-ruotsin ja B1-finskan uudistettujen perusteiden käyttöönotossa, mutta vuoden 2025 talousarviosta on poistettu aiemmin budjetoitu raha
- Kiusaamisen vastainen työ
 - Erityisesti tulee kehittää moniammatillista työtä, jota tehdään päiväkodin, koulun, oppilaitoksen, neuvolan, opiskeluhuollon, lastensuojelun ja poliisin välillä.

Oppimisen tuen kehittäminen

- Oppimisen tuen kehittäminen on laaja uudistus sekä esi- että perusopetuksen näkökulmasta, ja edellyttää vahvaa toimeenpanon tukea opetuksen järjestäjille erilaisilla koulutuksilla, ohjauksella ja tukimateriaaleilla.
- Haasteena riittämättömät resurssit, opettajien työtaakka ja tukitoimien epätasainen saatavuus eri kunnissa
 - oppilaiden moninaisten tarpeiden tunnistaminen ja siihen reagointi vaativat entistä parempia työkaluja ja runsaasti koulutusta opetushenkilöstölle
- Aikataulu ja resurssit
 - Opetussuunnitelman perusteet, paikalliset opetussuunnitelmat, toimeenpanon tuki ja informaatio-ohjaus vaativat suunnittelua ja resursseja

Tilannekuvat

- Tilannekuva varhaiskasvatus- ja opetusalan pätevän henkilöstön saatavuudesta ja koulutuspaikkojen riittävydestä
 - Suomen kielen opetuksessa tärkeää opettajan erityinen perehtyneisyys toisen kielen oppimisprosessiin, monikielisyyteen sekä kieli- ja kulttuuritietoiseen opetukseen
 - Erityisopettajat ja varhaiskasvatuksen henkilöstö
- Tilannekuva (uusista) täydennyskoulutuksen malleista ja mahdollisuuksista
 - Koulutusta tarvitaan paitsi uudistuvan lainsäädännön ja perustemuutosten toimeenpanon tueksi myös laajemmin henkilöstön muun osaamisen näkökulmasta
 - Opetustoimen henkilöstölle maksuttomaan opetustoimen henkilöstökoulutuksen rahoitukseen ei vuoden 2025 budjetissa ole varattu rahoitusta lainkaan, mikä supistaa opetustoimen henkilöstön pitkäkestoisen ja omaehtoisen täydennyskoulutuksen mahdollisuuksia minimiin
 - Suunnitteilla uusi toimintamalli

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos!

Lucina Hänninen
Opetusneuvos, perusopetus ja varhaiskasvatus -yksikön päällikkö
Opetushallitus
PL 380 (Hakaniemenranta 6), 00531 Helsinki
Puh. 0295 331755, 050 4752 802
lucina.hanninen@oph.fi

